

Na temelju članka 204. stavka 8. Zakona o osiguranju („Narodne novine” br. 30/15) Hrvatska agencija za nadzor financijskih usluga na sjednici Upravnog vijeća održanoj dana 26. veljače 2016. donosi

PREPORUKE

O SADRŽAJU I DOSTAVI DOKUMENTA S KLJUČNIM INFORMACIJAMA ZA ŽIVOTNA OSIGURANJA KOD KOJIH UGOVARATELJ OSIGURANJA SNOSI RIZIK ULAGANJA

Imajući u vidu da u trenutku donošenja ovih Preporuka društva za osiguranje nisu obvezna izraditi i dostaviti dokument s ključnim informacijama za životna osiguranja kod kojih ugovaratelj osiguranja snosi rizik ulaganja (dalje u tekstu: Osiguranje), u formi i sa sadržajem kako je to propisano Uredbom br. 1286/2014 o dokumentima s ključnim informacijama za upakirane investicijske proizvode za male ulagatelje i investicijske osigurateljne proizvode (PRIIP-ovi) (SL L 352, 9.12.2014.), te da će se predmetna Uredba tek od 31. prosinca 2016. izravno primjenjivati, ove Preporuke donose se kako bi se do stupanja na snagu navedene Uredbe:

- s jedne strane, potaknulo društva za osiguranje da prilagode svoje poslovanje radi što veće transparentnosti postupanja, izgradnje povjerenja među sudionicima financijskog tržišta, smanjenja rizika i potencijalnih sporova, a
- s druge strane, pojedinci uputili na što je potrebno skrenuti pažnju prilikom ugovaranja osiguranja i bili sposobniji prepoznati i prihvatiti bitne, nepristrane, konkretne i lako razumljive informacije o tom osiguranju te kako bi se pojedinci informirali o investicijsko osigurateljnem proizvodu (o njegovim prednostima i nedostacima) što je važna komponenta financijske sposobnosti koja omogućava donošenje ispravne, ekonomski opravdane, odluke o sklapanju ugovora o životnom osiguranju kod kojeg ugovaratelj osiguranja snosi rizik ulaganja.

I. Opće odredbe

(1) Hrvatska agencija za nadzor financijskih usluga (dalje u tekstu: HANFA) radi transparentnosti postupanja i izgradnje povjerenja među sudionicima financijskog tržišta te radi zaštite potrošača, upućuje društva za osiguranje koja obavljaju poslove osiguranja iz skupine životnih osiguranja kod kojih ugovaratelj osiguranja snosi rizik ulaganja, na ove Preporuke prilikom izrade dokumenta s ključnim informacijama za životna osiguranja kod kojih ugovaratelj osiguranja snosi rizik ulaganja.

(2) Upućuje se društvo za osiguranje da prije sklapanja ugovora o životnom osiguranju kod kojeg ugovaratelj osiguranja snosi rizik ulaganja (dalje u tekstu: Osiguranje), uz informacije propisane člankom 380. Zakona o osiguranju, ugovaratelju osiguranja preda ili mu dostavi poštom ili elektroničkom poštom i dokument koji najmanje sadrži ključne informacije o tom Osiguranju sadržane u ovim Preporukama.

(3) Preporučuje se da društvo za osiguranje objavi dokument s ključnim informacijama na svojoj mrežnoj stranici.

II. Dokument s ključnim informacijama

(1) Dokument s ključnim informacijama sastavlja se kao kratki dokument napisan sažeto i na najviše tri strane veličine papira A4 pri ispisu te treba biti:

- prikazan i strukturiran tako da je jednostavan za čitanje te napisan slovima veličine koja omogućuju čitanje;
- usredotočen na ključne informacije koje su potrebne ugovaratelju osiguranja;
- napisan jezikom koji je jasan, jezgrovit i razumljiv te stilom koji informacije prezentira na način koji olakšava razumijevanje informacija.

(2) Dokument s ključnim informacijama predstavlja predugovornu informaciju te treba biti točan, istinit, jasan i nedvosmislen, pružati ključne informacije i biti terminološki i suštinski usklađen sa svim obvezujućim ugovornim dokumentima (primjerice ponudom osiguranja, uvjetima osiguranja i sl.).

(3) Dokument s ključnim informacijama samostalan je dokument, jasno odvojen od promidžbenih materijala. Ne smije upućivati na promidžbene materijale, ali može upućivati na druge dokumente, uključujući prospekt, ovisno o slučaju, i to samo ako je takvo upućivanje vezano za informacije koje trebaju biti uključene u dokument s ključnim informacijama u skladu s ovim Preporukama.

III. Struktura dokumenta s ključnim informacijama

(1) Naslov „**Dokument s ključnim informacijama**” nalazi se vidljivo na vrhu prve stranice dokumenta s ključnim informacijama.

(2) Dokument s ključnim informacijama strukturira se prema sljedećem redoslijedu:

1. Uvodni dio dokumenta s ključnim informacijama
2. Odjeljak pod naslovom „O kakvom je Osiguranju riječ?”
3. Odjeljak pod naslovom „Koji su rizici i što bih mogao dobiti zauzvrat?”
4. Odjeljak pod naslovom „Što se događa ako društvo za osiguranje nije u mogućnosti izvršiti isplatu?”
5. Odjeljak pod naslovom „Koje troškove zaračunava društvo za osiguranje i koliki su?”
6. Odjeljak pod naslovom „Koliko dugo bih trebao imati Osiguranje i mogu li dobiti naknadu iz Osiguranja ranije?”
7. Odjeljak pod naslovom „Kako se mogu žaliti?”
8. Odjeljak pod naslovom „Druge relevantne informacije”.

IV. Uvodni dio dokumenta s ključnim informacijama

(1) Odmah ispod naslova dokumenta s ključnim informacijama navodi se obrazloženje koje glasi: „Ovaj dokument sadrži ključne informacije o ovom Osiguranju, kako bi vam pomogle u razumijevanju vrste, rizika, troškova, mogućih dobitaka i gubitaka ovog Osiguranja te kako bi vam pomogle da ga usporedite s drugim proizvodima. Ne radi se o promidžbenom materijalu.”

(2) Dokument s ključnim informacijama sadrži sljedeće informacije:

1. na početku dokumenta naziv Osiguranja, naziv i kontaktne podatke društva za osiguranje, informacije o tijelu koje je nadležno za nadzor nad društvom za osiguranje te datum dokumenta,
2. prema potrebi, upozorenje o razumijevanju koje glasi: „Spremate se ugovoriti Osiguranje koje nije jednostavno i koje je možda teško razumjeti.”.

V. Odjeljak pod naslovom „O kakvom je Osiguranju riječ?”

U odjeljku pod naslovom „**O kakvom je Osiguranju riječ?**” sadržane su informacije o prirodi i glavnim obilježjima Osiguranja, uključujući:

1. opis Osiguranja,

2. ciljeve Osiguranja i način ostvarenja tih ciljeva, posebno ostvaruju li se ciljevi pomoću izravne ili neizravne izloženosti temeljnoj imovini, uključujući opis temeljnih instrumenata ili referentnih vrijednosti, uključujući određivanje tržišta u koje se namjerava ulagati, kao i način izračuna godišnjeg i ukupnog prinosa,
3. opis investicijskih sklonosti koje se očekuje da ugovaratelj osiguranja kojem je namijenjeno Osiguranje posjeduje, ako razmatra sklapanje ovakvog Osiguranja, osobito u pogledu mogućnosti ugovaratelja osiguranja da snosi gubitke od ulaganja te vremenski horizont ulaganja,
4. pojedinosti o osigurateljnom pokriću/naknadama iz osiguranja, uključujući okolnosti nastanka osiguranog slučaja,
5. vremenu na koje se može sklopiti Osiguranje.

VI. Odjeljak pod naslovom „Koji su rizici i što bih mogao dobiti zauzvrat?”

(1) U odjeljku pod naslovom „**Koji su rizici i što bih mogao dobiti zauzvrat?**” ukratko se opisuje profil rizičnosti i povrata koji obuhvaća sljedeće elemente:

1. zbirni pokazatelj rizika koji proizlazi iz ulaganja, dopunjen opisnim objašnjenjem tog pokazatelja i njegovih glavnih ograničenja te opisnim objašnjenjem pojedinih rizika koji su značajni za Osiguranje i koji nisu na primjeren način obuhvaćeni zbirnim pokazateljem rizika,
2. najveće moguće gubitke uložених sredstava, uključujući informacije o sljedećem:
 - može li ugovaratelj osiguranja izgubiti cjelokupnu uplaćenu premiju, ili
 - snosi li ugovaratelj osiguranja rizik nastanka dodatnih financijskih obveza, uključujući potencijalne obveze koje se mogu pojaviti tijekom trajanja Osiguranja ili nakon isteka istoga, osim uplaćene premije, i
 - uključuje li Osiguranje potpunu ili djelomičnu kapitalnu zaštitu od tržišnog rizika te pojedinosti o njegovu pokriću i ograničenjima, posebno s obzirom na trenutak kada se primjenjuje,
3. odgovarajuće scenarije uspješnosti (nepovoljan, umjereni i povoljan scenarij) s primjerima izračuna za pojedini scenarij uspješnosti, kao i pretpostavke za njihovo ostvarivanje (navedeni scenariji uspješnosti bi radi usporedivosti i odgovarajućeg informiranja/lakšeg razumijevanja ugovaratelja osiguranja trebali biti prikazani na ujednačen način kao i individualizirani informativni izračun kojeg je društvo za osiguranje dužno pružiti ugovaratelju osiguranja kod sklapanja ugovora o osiguranju u skladu s člankom 380. Zakona o osiguranju),
4. ovisno o slučaju, informacije o uvjetima povrata ili ugrađenim gornjim granicama,
5. izjavu mogu li i na koji način porezni propisi imati utjecaj na samu isplatu.

VII. Odjeljak pod naslovom „Što se događa ako društvo za osiguranje nije u mogućnosti izvršiti isplatu?”

U odjeljku pod naslovom „**Što se događa ako društvo za osiguranje nije u mogućnosti izvršiti isplatu?**” ukratko se opisuje je li gubitak pokriven određenom nadoknadom za ugovaratelja osiguranja ili jamstvenim programom (u tom slučaju je potrebno navesti koji je to program, naziv jamca i koji su rizici pokriveni tim programom, a koji nisu). U slučaju Osiguranja s garancijom isplate potrebno je **jasno navesti tko snosi rizik da izdavatelj financijskog instrumenta uz koji je vezano Osiguranje u cijelosti ili djelomično ne ispuni svoje obveze.**

VIII. Odjeljak pod naslovom „Koje troškove zaračunava društvo za osiguranje i koliki su?”

(1) U odjeljku pod naslovom „**Koje troškove zaračunava društvo za osiguranje i koliki su?**” sadržane su informacije o svim pojedinačno opisanim troškovima povezanim s

Osiguranjem koje snosi ugovaratelj osiguranja, koji obuhvaćaju kako izravne tako i neizravne troškove, izražene u novčanim iznosima ili postocima, uz odgovarajuće objašnjenje osnovice na koju se obračunavaju troškovi i učinka pojedinih troškova na Osiguranje i ugovaratelja osiguranja. Navedene informacije uključuju jednokratne i tekuće troškove (troškove ulaznih i izlaznih naknada, troškove pribave, administrativne troškove, troškove osiguranja i druge troškove poslovanja) kao i eventualne druge troškove.

(2) Dokument s ključnim informacijama uključuje jasnu naznaku koje osobe ovlaštene za poslove zastupanja i/ili posredovanja u osiguranju mogu pružiti detaljnije informacije o svim troškovima, kako bi se ugovaratelju osiguranja omogućilo razumijevanje učinka troškova na prinos od ulaganja.

IX. *Odjeljak pod naslovom „Koliko dugo bih trebao imati Osiguranje i mogu li dobiti naknadu iz Osiguranja ranije?”*

U odjeljku pod naslovom „*Koliko dugo bih trebao imati Osiguranje i mogu li dobiti naknadu iz Osiguranja ranije?*” sadržane su sljedeće informacije:

1. ovisno o slučaju, postoji li razdoblje mirovanja, koji su uvjeti za prestanak odnosno otkaz ugovora o osiguranju ili kapitalizaciju te rok za odustanak od ugovora o osiguranju,
2. mogućnost provođenja otkupa ili djelomičnog otkupa, uključujući sve naknade koje se primjenjuju u tom slučaju, uzimajući u obzir profil rizičnosti i povrata Osiguranja te ciljni razvoj tržišta, te mogućnost i uvjete odobravanja predujma po ugovoru o Osiguranju,
3. informacije o mogućim posljedicama prestanka ugovora o osiguranju prije isteka Osiguranja kao što je gubitak kapitalne zaštite ili moguće izlazne naknade.

X. *Odjeljak pod naslovom „Kako se mogu žaliti?”*

U odjeljku pod naslovom „*Kako se mogu žaliti?*” sadržane su informacije o tome kako i kome se može uložiti pritužba u vezi s Osiguranjem i osobom koja prodaje osiguranje.

XI. *Odjeljak pod naslovom „Druge relevantne informacije”*

U odjeljku pod naslovom „*Druge relevantne informacije*” navode se svi dodatni informativni dokumenti koje ugovaratelju osiguranja treba dostaviti prije sklapanja ugovora o osiguranju u skladu s člankom 380. Zakona o osiguranju i za vrijeme trajanja ugovora o osiguranju u skladu s člankom 381. Zakona o osiguranju, isključujući sve promidžbene materijale.

XII. *Završna odredba*

HANFA može zatražiti očitovanja društava za osiguranje o primjeni ovih Preporuka.

XIII. *Objava ovih Preporuka*

U skladu s člankom 204. stavkom 8. Zakona o osiguranju, sadržaj ovih Preporuka javno će se objaviti na mrežnim stranicama HANFA-e.

KLASA: 011-02/16-04/17
URBROJ: 326-01-660-663-16-1

PREDSJEDNIK UPRAVNOG VIJEĆA
Petar-Pierre Matek